

Rigsdagstidende.

1861. Forhandlingerne paa Landstinget. № 51.

Trettende Session.

27de Mode.

Onsdagen den 4de December Kl. 10.00.
(Forsæt.)

Ordføreren (Madvig) (forkl.): Efter disse Bemærkninger skal jeg gaae over til den første Paragraph, som indeholder to Rækker af Spørgsmaal, der ere af forskjellig Charakter. Det første er væsentligt et Principspørgsmaal, og det andet et Hensigtsmæssighedsspørgsmaal. Principspørgsmaalet er ikke reist, og reises ikke af den Deel af Udvalget, som jeg hører til, idet vi i saa Henseende slutte os til Udkastet og fastholde den Betragtning, jeg nys antydede, den nemlig, at lade de Indtægter, der hidtil have været anvendte til kirkelige Formaal, vedblive at bestaae som særligt henlagte dertil, ublandede med de til andre Statsformaal henlagte Indtægter. Der er derimod af et Mindretal i Udvalget stillet et Forslag, der gaaer ud paa Forandring i saa Henseende, og jeg tror ikke, at det vilde fremme Sagens Behandling, hvis jeg undlod nu at udtale mig derom. Mindretallets Forslag gaaer ud paa, at der ikke skal oprettes nogen Pensionsfond, men at alle til kirkelige Formaal henlagte Midler skulle indbrages i Statskassen, og at Statskassen da i Fremtiden skal lønne de Geistlige. Den Ansøelse, hvorfra Forslaget udgaaer, er allerede udtalt i Betænkningen, og jeg kan altsaa i saa Henseende henvise dertil. Hvad den Deel af Udvalget, til hvilken jeg slutter mig, og som med Hensyn til dette Punkt holder paa Udkastet, har imod Mindretallets Forslag, er, at det, som det synes uden Grund,

forlader det historiske Grundlag og derved opvækker Spørgsmaal og en Kamp, som der ingen Grund er til. Dette Forslag forlader aldeles det historiske Grundlag, der, for ikke at gaae længere tilbage, skriver sig fra Reformationen; det nemlig, at Staten har ligesom affundet sig med de kirkelige Formaal, hvis overordentlige Vigtighed den har anerkjendt, ved en bestemt dertil henlagt Formuen, og denne Stilling er ikke paa nogen Maade bleven forandret ved Grundloven. Grundloven har tilstaaet Folkekirken Understøttelse, uden at antyde, at denne derefter skulde fremtræde i en forandret Form. Vi finde, naar vi gaae ud fra, at der ikke tilsigtes at vinde Noget for Statskassen, ingen Grund til en saadan Forandring; der er aldeles ingen Vanstuelighed ved at bibeholde disse Indtægter som et særegent Fond, der besvinder særlige Formaal og som kan udvide sin Virksomhed for disse Formaal, hvis der maatte blive noget Overskud. Hvis vi forlade den historiske Grundvold, sættes der istedetfor det Nedarbejdede og ligesom til Modenhed Bragte et til enhver Tid sig dannende Skjøn om, hvad der til dette Formaal behøves. Der anvises i dette Øieblik en Sum dertil, men det er kun ifølge den nærværende Beregning af, hvad der dertil behøves, og hvad der, efter Hensyn til hvad der er fornødent til andre Statsformaal, dertil kan indværes. Der vil derved opstaae en Usikkerhed i Stillingen for Folkekirken, som vi ansee for ubillig; der vil opstaae en Frygt for Følgerne af dette fremtidige Skjøn, der gjør, at Foranstaltningen vil modtages med Uro og Bestyrrelse, og der vil opstaae for den lovgivende